

MARJAN LOBODA

S Slomškoma in Prešernoma v novi vek

Govor na proslavi v Našem domu v San Justu

Letošnje slavje sovpada z večimi pomembnimi obletnicami in dogodki. Naj omenim le nekatere: Pred 200 leti se je rodil blaženi Anton Martin Slomšek in prav tako pred 200 leti je zagledal luč sveta največji umetnik slovenske besede France Prešern; na pragu tretjega tisočletja obhajamo Sveto jubilejno leto in pred nekaj dnevi so se končala tekmovanja v okviru Olimpijskega leta v Sydneyju v Avstraliji. Vsak od teh dogodkov je na neki način povezan tudi z današnjim slavjem.

ke glasbe! Tu mladina spozna slovensko besedo v igri in pesmi. Od največjega umetnika, klasika Prešerna, tako našega Balantiča, pa drugih mojstrov slovenskega jezika. V sobotni šoli, otroci dobivajo zlate nauke o sveti veri, o mili slovenski besedi, kot jih je pred 150 leti v nedeljski šoli sejal škof Slomšek.

Letos je tudi Olimpijsko leto. Vrsto let že ima mladina Našega doma geslo: Zdrženi v bodoči rod. Ob športu in igri skrbijo za zdrav duh v zdravem tele-

su. Danes mladina to še posebno potrebuje. V dobi televizije in interneta je vedno večja nevarnost, da se mlad človek odtuji sebi in svojim. Za njegovo telesno in še bolj duševno zdravje je nujno potrebno, da se spet vrne v družbo. Naši domovi so lahko rešilne oaze pred pogubno izolacijo, h kateri napeljavata televizija in internet. Medsebojna povezava, sodelovanje, solidarnost je tudi namen olimpijskih iger. Pet krogov, ki se prepletajo med seboj, predstavlja vse tisto, za kar se že toliko let tudi prizadevajo mladi v Našem domu.

Ustanovitelji in voditelji Našega doma so v teh 44 letih vedno skrbeli, da je bilo vse življenje v njem v skladu s temeljnimi vrednotami krščanstva, slovenstva, demokratičnosti, medsebojne ljubezni in solidarnosti. Ni slučaj, da so tu, v Našem domu postavljena tudi vidna, zunanja znamenja, ki naj pričajo o tej naravnosti tudi v bodoče.

Na dvorišču imate lep oltarček s podobo brezjanske Marije, kraljice Slovencev. Kjer je Marija, tam je Kristus! Naš dom je bil vedno prepoznaven kot zbirališče katoliških Slovencev v tem okraju. Križi v vaših prostorih izpričujejo, da imate trdno voljo ostati to tudi v bodoče. Pa ne le po imenu, ampak tudi v dejanju, z vsem, kar vero naredi živo, rodovitno. Geslo svetega jubilejnega leta: „Kristus včeraj, danes in vedno,“ je prav gotovo skladno z nameni in delom Našega doma. Bodimo si dobri med seboj, pomagajmo si v stiskah in potrebah. Gradimo skupnost ljubezni in prijateljstva.

Nad. na 4. str.

VOLITVE V SLOVENIJI

Levica prepričljivo zmagala

Vsa Slovenija je nestrpnost pričakovala novih parlamentarnih volitev. Odkar je SLS izstopila iz koalicijske vlade, da se je združila s SKD, in je Drnovšek zahteval zaupnico in jo izgubil, ker je levica bila mnenja, da ji koristijo čimprejšnje volitve, se je politično življenje sukalo okoli tega. Ko je s težavo Bajuk dobil predsedstvo vlade za nekaj mesecev, je leva še bolj navalila na pomladnike.

Tako smo prišli do volitev. Nastopalo je 15 strank in še nekateri posamezniki. Za razliko od prej je bil vstopni prag za doseg poslancev višji, 4%. Razvila se je močna medijska in plakatna volilna mrzlica, ki je dobila svoj rezultat v volilnih skrinjah to nedeljo.

Najprej naj navedemo volilne neuradne rezultate, kot jih je dan nato objavila volilna komisija. Nekaj ugotovitev po stanju, ko je prešteti skoraj 99,8% vseh glasov:

Volilna udeležba je bila za 4% nižja kot pri zadnjih volitvah; dosegla je 70,01%.

Volilo je torej 1.111.013 državljanov v Sloveniji in po svetu.

Visoko je zmagala Drnovškova LDS - Liberal demokratska stranka. Dobila je celih 36,28%, to je tretjino glasov.

Druga za njo je bila Janševa Socialdemokratska stranka Slovenije, ki je dosegla 15,79%, kar je nekaj manj kot prej.

Tretja je bila Združena lista socialnih demokratov (naslednica komunistične parti-

je), ki je dobila 12,09%.

Za njo sta podobne rezultate dosegli obe drugi pomladni stanki. SLS+SKD Slovenska ljudska stranka (Zagožen) je bila z 9,54% četrta, izgubila je skoraj polovico glasov.

Tik za njo je Bajukova Nova Slovenija z 8,46%, kar je odlična številka glede na pričetek in malo časa za propagando.

Na splošno presenečenje je prišel v parlament tudi Desus, stranka upokoencev (ali bivših partizanov) s 4,39%, še bolj nepričakovano in žalostno pa je s 4,33% prišla v parlament tudi Jelinčičeva Slovenska nacionalna stranka.

Zadnja, ki je prišla v parlament, je nova Slovenska mladinska stranka s 4,25%.

Za njimi so se zvrstile druge manjše stranke, ki so skupaj dobile kakih 3,5% glasov.

Tako so te prve navedene stranke dosegle vstop in so dobile - vsaj zaenkrat - naslednje število poslancev

LDS	34	NSI	8
SDS	14	DESUS	4
ZLSD	11	SNS	4
SLS+SKD	9	SMS	4

ter narodnosti 2 (ostala sta dosedanja poslanca leve usmeritve)

Torej levica 59 : desnica 31.

Zmaga je bila odločilna, kot še nikoli ne.

Nad. na 4. str.

Kako so izpadle volitve v Argentini

Na veleposlaništvu RS so volitve dobro pripravili. Po vseh naših Domovih in po nekaterih mestih v notranjosti so predstavniki veleposlaništva overavljali volilnice, ki so jih nato odnesli v veleposlaništvo, kjer so jih skupaj s tistimi glasovnicami, ki so jih dobili po pošti, odprli in še isti večer prešteli, tako da so še pred polnočjo poslali po faksu volilne rezultate v Slovenijo.

Naš časnikar je dobil možnost, da je fotografiral komisijo pri delu in dobil volilne rezultate v objavo (glej 2. stran).

Predsednik volilne komisije je bil dr. Vital Ašič, njegov namestnik Sašo Podlesnik, uslužbenec zunanjega ministrstva, ki je nalašč za to priliko prišel v Argentino, nato Andrej Grilc, od predvojnih naseljencev pa še Roberto Mislej in Lovrenc Rojc. Kot član namestnik pa še Tomaž Kunstelj, odpravniki poslov.

Ko so ti prešteli glasove, je bil rezultat sledeč:

Prišlo je vsega skupaj 961 glasovnic, ki so bile vse veljavne.

Največ glasov je dobila Nova Slovenija, katere predsednik je dr. Andrej Bajuk iz Argentine, in sicer 814 glasov ali 84,7%, za njo Janševa Socialdemokratska stranka s 100 glasovi in 10,9%, ter SLS+SLD s 26 ali

2,5% glasov. Naslednje stranke so dobile veliko manj. Po 3 glasove ali 0,3% so dobili Liberalni demokrati (Drnovšek), Združena lista, Slov. nacionalna stranka (Jelinčič!!!) ter sicer neznana Akcija; po 2 glasova ali 0,2% pa Desus, Demokratska stranka in Nova stranka, 1 glas ali 0,1% pa Komunistična partija Slovenije ter kot posameznik Skuk.

Tako so rezultati kar odgovarjali pričakovanim.

Pri tem pa moramo pripomniti, da se je overovateljem, kakor tudi nam pritožilo izredno veliko število naših rojakov, ki niso dobili glasovnic. To je že skoraj nemogoče po prejšnjih protizbuh. Ali kar je še huje: letos se je veliko število, morda kakih 20% volivcev pritožilo, da so bile njihove volilnice napačno naslovljene, napačne ali do nespoznavnosti spremenjene ulice ali hišne številke, neodgovarjajoča prava imena, itd, kar ne more biti slučajna pomota. Verjetno so bili nekateri naslovi tako iznakaženi, da jih na pošti kljub dobri volji in poznanju niso mogli razrešiti in so naslovljenci ostali brez njih. To je treba raziskati in „malomarneže“, kaznovati, saj je Slovenija vedno slovela po točni in solidni državni službi. Seveda, vprašanje je, ali so tako izvrševali le dane ukaze.

Pozdrav in zahvala

Spoštovani rojaki

Z veseljem smo sprejeli novice, da ste se tudi v Argentini organizirali v odbore Nove Slovenije - krščanske ljudske stranke, zlasti pa smo veseli vseh novih članov. Sprejemamo vas kot najbolj pogumne in zveste rojake, saj ste skozi 55 let življenja v tujini ohranili pripadnost slovenskemu narodu ter njegovi veri in kulturi. Po volitvah se bomo zavzeli, da bo Nova Slovenija postala prava mati vsem Slovincem, kjerkoli se nahajajo. Država mora poskrbeti za popravo materialnih in moralnih krivic, ki jih je prejšnji režim povzročil množici naših rojakov.

Marko Štrovs
glavni tajnik stranke Nova Slovenija

STRAN 3:

Obletnica v Našem domu

Obletnica plebiscita brez Slovencev

Skoraj šest ur trajajoči sprevod skozi Celovec ob obletnici plebiscita je potekal po vzorcu vseh prejšnjih: predstavniki nemškonalionalnih organizacij v rjavih koroških oblekah so stali v ospredju in povorki dajali pečat preteklosti, od 33 dvojezičnih občin iz tedanje glasovalne cone A pa je samo ena (Bilčovs) pokazala, da v njej živijo tudi Slovenci. Vse druge občine so se namreč predstavile z izključno nemškimi napisi in skupinami, občina z največjim deležem slovenskih občanov - Sele - pa na sprevodu ni sodelovala. V velikem številu so se prireditve udeležile delegacije Nemcev iz današnje Češke, Jugoslavije, Romunije, Slovenije (Kočevje) in tudi iz Kanalske doline. Povorka je bila dolga skoraj pet kilometrov, zaradi lepega vremena pa se je na celovških ulicah zbralo nekaj tisoč gledalcev, ki so pozdravljale udeležence.

Mimohoda z geslom „Enotnost v evropski raznolikosti“, na katerem je sodelovalo 15.000 udeležencev iz vseh koncev Koroške, se kot v preteklih letih niso udeležili koroški Slovenci, prav tako ni bilo njihovega zastopnika na častni tribuni.

Na njej so sprevod pred celovškim rotovžem spremljali avstrijski zvezni predsednik Thomas Klestil, zvezni kancler Wolfgang Schäussel, podkanclerka Riess-Passerjeva in večina članov avstrijske zvezne in koroške deželne vlade. Klestil in Schäussel sta po dveh urah odšla s prireditve, častnih gostov iz tujine pa z izjemo predstavnikov nekaterih partnerskih mest Celovca ni bilo.

Avstrijski zvezni predsednik Klestil je tako kakor v ponedeljek na osrednji proslavi v koroškem deželnem zboru, na kateri je govoril tudi zastopnik koroških Slovencev Bernard Sadovnik, izpostavil „odločilni“ prispevek slovenske manjšine k izidu plebiscita 10. oktobra 1920, ko je skoraj 60 odstotkov prebivalstva dvojezične cone A glasovalo za Avstrijo in proti priključitvi državi SHS. Poudaril je, da so k uspešnemu razvoju dežele v zadnjih 80 letih „prispevali vsi, ne glede na materin jezik“.

Za sodelovanje onkraj meja in s sosednjimi regijami se je v svojem kratkem govoru zavzel tudi koroški deželni glavar Jörg Haider, hkrati pa je pozval Korošce in Avstrijce, „naj pri širitvi ne pozabijo na domovino. Izročilo koroškega plebiscita je namreč tudi, da bo svobodna Evropa zagotovljena samo tedaj, če bodo njeni državljani lahko ohranili tudi svojo domovino, „je dejal desničarski populist. Pri tem seveda ni pozabil poudariti zaslug koroških brambovcov za „enotno in nerazdeljeno Koroško, „V nasprotju s Klestilom Haider koroških Slovencev v govoru ni omenil niti z besedo.

NOVA TOPORIŠIČEVA SLOVNICA

Po devetih letih je ponovno izšla Slovenska slovnica priznanega jezikoslovca Jožeta Toporišiča. Upošteva vse slovenske jezikoslovne dosežke druge polovice 20. stoletja in je vrh avtorjevega dolgoletnega znanstvenega raziskovanja.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Čas teče, a stvari se ne spremenijo. Prav v stanju, ko so potrebni hitri in stvarni ukrepi, je državo in vlado zajel neke vrste mrtvoud, ki zelo škodi normalnemu razvoju političnega življenja.

ZGREŠENI RAČUNI

Ves ta čas politični opazovalci poglobljajo svojo analizo nastalega položaja. Razni podatki, ki prihajajo na dan, dopolnjujejo že ustaljeno idejo, da gre v bistvu za borbo za oblast med obema družabnikoma vladne povezave.

Ena točka pa vedno bolj prihaja do izraza: argentinska politika je vse preveč podvržena predsedniškemu sistemu. Tradicija bipartidizma je tako močna, da se celotno delovanje vlade in opozicije naslanja nanjo, ne da bi upoštevali, da se je položaj zelo spremenil in stari recepti ne služijo več za rešitev sedanjih problemov.

De la Rúa je od vsega začetka, zlasti pa že v zadnjih mesecih, nastopal kot je zadnjih deset let nastopal Menem: kakor vodilna izključujoča osebnost vladne stranke. Na vladi pa je dejansko koalicija dveh strank (Povezava radikalov in frepasistov) in nobena od teh nima lastne večine. Poleg tega celo med radikali De la Rúa ni predsednik stranke, ker je na tej funkciji Alfonsin. Ta si tudi lastni pravico, da o stranki in njenem vladnem nastopanju javno razpravlja mimo (ali celo proti) mnenju predsednika.

Zato je popolnoma jasno, da je predsednikov ugled zadnji teden izredno trpel. De la Rúa je s svojimi nastopi skušal utrditi lastno avtoriteto in pokazati, da je on tisti, ki ima vajeti v rokah. Dosegel pa je ravno nasprotno. In ob tem ne mislimo samo na dejstvo, da večinski del radikalov z Alfonsinom na čelu zahteva, naj polemični Santibañez zapusti vodstvo tajne obveščevalne službe, marveč da sedaj javno razpravljajo, ali je predsednik storil prav, da se je obdal od svetovalcev in funkcionarjev svojega ozkega kroga, stranko pa pustil precej ob strani.

Precej dvomljiva je bila tudi poteza, da se je De la Rúa tajno sestel z bivšim predsednikom Menemom. Je s tem skušal pridobiti širšo bazo za vlado in njeno delovanje? Zakaj o tem ni vsaj obvestil svojega podpredsednika, če ga še ni vprašal za svet? Če to dejanje gledamo v luči predsedniškega sistema, je morda poteza upravičena, a z vidika koalicijskega stanja je pa povsem zgrešena. In prav novica o tem sestanku je bila eden važnih vzrokov za podpredsednikov odhod.

Očividno se je De la Rúa uštel glede reakcije koalicijskega partnerja. Ne Alvarez osebno, niti Solidarna fronta tega nista mogla mirno gledati. Vsi danes soglašajo, da je bil podpredsednikov korak zgrešen, da se je Alvarez prenačil. Seveda tisti, ki to trdijo, ne jemljejo v poštev osebnih predsedniških teženj, ki jih ima bivši podpredsednik vedno v svojih načrtih.

NEVARNA OTOPELOST

Kako je vlada in njena politična baza neenotna v svojem gledanju je pokazala tudi afeta okoli konvertibilnosti. V svojem govoru izobilju je vodja radikalne stranke Alfonsin kritiziral konvertibilnost in ji napovedoval konec. Na te izjave pa sta negativno reagirala tako De la Rúa kot bivši podpredsednik. Te izjave so bile res nekaj podobnega kot gasiti požar z bencinom.

Sedaj že nekaj dni napovedujejo sestanek med De la Ruo in Alvarezom. Pričakovano že prejšnji teden, se je srečanje zavleklo v nedogled brez pravega vzroka. „Chacho“ sam ni jasev v svojih nastopih. Nenehno glasno izraža podporo predsedniku in zagotavlja, da Fronta ne bo zapustila Povezave niti delala opozicijo predsedniku, a v

praksi stori kaj malo, da bi položaj razjasnil in predsedniku pomagal do izgubljene avtoritete.

De la Rúa pa sam tudi malo stori. Najbolj jasna gesta oblasti je bilo imenovanje novega nadomestnega predsednika senata. Na to mesto je prišel senator iz province Misiones Mario Losada, ki je pretekli terek že prevzel začasno vodstvo države, ko je predsednik odpotoval v Chile. Nadomeščal ga bo tudi od prihodnjega ponedeljka dalje, ko se bo de la Rúa podal na potovanje v Španijo.

Enako predsednikova potovanja negativno odmevajo med ljudmi. Narod ima občutek, da predsednik potuje, medtem ko doma ostajajo odprta važna vprašanja. Ni najmanjše med njimi imenovanje druge vrste funkcionarjev na raznih ministrstvih, ki so zadnji čas doživela spremembe. To je pomembno zlasti na področju ministrstva za javna dela, ki naj bi imelo ključno vlogo pri reaktivaciji gospodarstva. Tudi na delavskem ministrstvu so še važna mesta prazna.

Da je mera zapletov polna, sedaj iz Solidarne fronte zahtevajo eno izmed ministrstev. To naj bi bila pravna gesta s strani predsednika in radikalne stranke, da se ponovno vzpostavi ravnotežje sil v Povezavi. Prav tako jim pripadajo razna mesta v drugi vrsti vladnih funkcionarjev.

Predsednik opaža, da mu je iniciativa ušla iz rok, a ne najde prave poti. V krogu njegovih svetovalcev mu pripravljajo razne javne nastope, ne da bi sprevideli, da ima to z delovanjem vlade kaj malo opraviti. Na nek način vsi ti poizkusi spominjajo na dobro, ko je Alfonsin sredi neurja sanjal o „drugi republiki“ po francoskem vzorcu in načrtoval preselitev prestolnice v mesto Viedma.

Medtem pa gori na raznih področjih, brezposelnost pa ostro ogroža socialni mir. Kmečke ustanove so napovedale tedensko stavko, katere izraz je tudi blokada avtocest, ki povezujejo Argentino z Brazilom. S strani obeh Glavnih delavskih konfederacij pa dežujejo kritike in pritiski.

KAM PLOVEMO?

Ni dvoma, da se nahajamo sredi povodnji. Smo na robu brodoloma? To pa spet ne. Zadnje dni je bilo sicer precej govorjenja, da bo de la Rúa moral predčasno zapustiti oblast, enako kot se je dogodilo Alfonsinu leta 1989.

Te trditve pa so malo pretirane in večkrat sad bujne domišljije novinarjev. Vladna Povezava ima še vedno večino v poslanski zbornici in senatorjem se tudi ne mudi, da bi že danes ali jutri šli na volitve. Ustavni red prestaja preizkušnjo, vendar mnogi opazovalci smatrajo, da je že toliko politične zrelosti, da ne bo nihče iz golega oportunitizma pomagal rušiti sedanje vlade.

Poleg tega danes nihče ni pripravljen na kako ustavno spremembo. V samem peronizmu vlada velik nered in ni jasnega vodstva. Menem se sicer trudi, da bi ohranil kose svoje nekdanje oblasti, a ga zaradi precej nestvarnih izjav in tudi zaradi njegovih ljubezenskih zapletov malo peronistov resno jemlje. Ruckauf se sicer že pripravlja na široko akcijo v smeri predsedniške kandidature. Governer province Córdoba, Manuel de la Sota, napoveduje začetek lastne kampanje za poletne mesece. Reutemann pa je zadnje čase tiho, vendar to še ne pomeni, da se ne giblje.

Celoten položaj pa daje predsedniku dovolj časa, da skuša izvesti potrebne korake za stabilizacijo položaja. Parlament mora potrditi nekaj davčnih zakonov in pa račun za prihodnje leto. Nekaj majčkeno reaktivacije se pozna in sedaj opazovalci stavi-jo upanja v drugi trimeser prihodnjega leta. Ni že vse izgubljeno, a mnogo je odvisno od tega, ali je sedanja kriza predsednika in vlado česa naučila, ali bo vse ostalo pri starem.

Kučan odpoklical veleposlanike

Predsednik Milan Kučan je 16. oktobra podpisal ukaze o odpoklicu veleposlanikov Petra Andreja Bekeša (Rim), Draga Mirošiča (Sarajevo), Janeza Premožeta (Tokio), Dušana Snoja (Moskva), Magdalene Tovorinik (Strasbourg) in Janeza Žgajnarja (Buenos Aires). Veleposlaniki so odpoklicani z 15. novembrom 2000, da bodo v tem času lahko opravili še poslovilne obiske.

Predsednik Kučan je o tem obvestil predsednika vlade Andreja Bajuka. S tem je predsednik uresničil svoje stališče, da pred volitvami v državni zbor ne bo podpisal ukazov o razrešitvi šestih veleposlanikov, ki mu jih je predložila vlada minuli mesec. Kučan obenem pričakuje, da bo po volitvah novo oblikovana vlada predlagala v imenovanje za veleposlanike poklicne diplomate.

VOLITVE V ARGENTINI

Božidar Fink overovlja volilne karte v Slomškovem domu številnim Slovincem

Volilna komisija po opravljenem delu na veleposlaništvu. Od leve: odpravnik poslov Tomaz Kunstelj, predsednik komisije dr. Vital Ašič, Roberto Mistej, Lovrenc Rojc, Andrej Grilc in Saša Podlesnik iz Slovenije

Slovinci v Argentini

44. obletnica Našega doma

Ko obiskovalec stopi na dvorišče Našega doma v San Justu, takoj zagleda velik napis iz Balantičeve umetniške zapuščine: „Našel sem svoj dom na tujem...“ Letošnja 44. obletnica v nedeljo 8. oktobra je le dokazala, da je ta dom še vedno poln življenja, veselja in narodnega zanosu.

Svečana maša v stolnici se je začela že ob osmih. Tja je iz doma prihitel tudi sprevod z zastavami in izredno skupino narodnih noš. Mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev mons. Jure Rode ob spremljavi domačega župnika Tonija Bidovca. Posebnost te daritve je bila prisotnost relikvij prvega slovenskega blaženega, škofa Antona Martina Slomška. Vsi navzoči so se v vrsti približali in počastili svetinje. Relikvije bodo ostale še naprej med nami.

Po maši so se vsi, domači in gostje, podali v dom, kjer se je pričel slavnostni program. Najprej sta ob petju himen botra Anica Indihar in Ciril Oblak dvignila argentinsko in slovensko zastavo.

Nato so se zbrani podali v dvorano v

prvem nadstropju, kjer se je razvijala kulturna akademija. Povezovala jo je predsednica doma. Ga. Mici Malavašič Casullo je pozdravila goste in vse navzoče. Za njo so spregovorili še zastopniki ustanov, ki delujejo v sklopu Našega doma. Beseda zahvale in veselja ob obletnici je povezovala izraze vseh, ki so deležni gostoljubne strehe te ustanove. Pozdravili so Erika Indihar v imenu mladine, župnik Toni Bidovec, Nežka

Lovšin Kržišnik za Zvezo mater in žena, voditeljica Balantičeve šole Angelca Klanšek in predsednik Društva upokojencev Janez Albreht.

Med nagovori je nastopal šolski zbor s pesmijo in besedo, od „Vrbe“ pa do poučne „Najboljše sladko vince...“ Z zastora dvorane pa sta nas pozdravljali umetniško izdelani podobi Prešerna in Slomška, saj letos praznujemo njuno dvestoletnico. Za zborom pa se je bohotila tipična slovenska hiša, vse delo Toneta Oblaka.

Osrednja točka nastopa je bila predstavitev moškega zbora pod vodstvom Andreja Selana. Občutno in dovršeno so zapeli: Oblaki so rudeči, Goreči ogenj, Zabučale gore, Srce je žalostno, in še Pri farni cerkvi. Zbor je izredno navdušil poslušalce in žel zasluzeno proznanje. Vmes pa smo lahko prisluhnili še doživeto podani Prešernovi „Hčere svet“, ob nastopu Emila Urbančiča in Metke Markovič Marinčič.

Za tem so vsi navzoči bili deležni okusnega zajtrka ob postrežbi sanhuških mamic. Prišel je prvi odmor, tekmovanja v odbojki na dvorišču in nato slavnostno kosilo. Razgovor je živahno potekal, tako da so morali pridni garači najbolj zgovorne

kar odsloviti, da so lahko dvorano pripravili za popoldanski del.

Popoldansko srečanje se se je pričelo ob napovedovanju Danice Malovrh. Gostom je izrekla dobrodošlico predsednica doma Mici Malavašič Casullo. Nato je pozdravil še odpravnik poslov na veleposlanštvu Tomaž Kunstelj. Slavnostni govornik je bil Marjan Loboda, katerega bogate misli objavljamo na uvodnem mestu.

Zatem je prišla na vrsto pričakovana odrska predstava. Znano je, da so komedije kaj priljubljene med našim občinstvom in tudi, da je režiser Blaž Miklič mojster v teh zadevah. Tistim, ki so prihiteli v posebnem pričakovanju, nikakor niso odšli razočarani. „Pričarani ženin“, (spisal Vladonov) sicer ni bil prvič na naših odrih (znan tudi kot „Ženin iz Amerike...“). Izredno je navdušil gledalce, ki so se nasmejali kot že dolgo ne. Zgodba je enostavna. V „zanimivi vasi“, hoče čevljarjeva žena poročiti svojo hčerko Urško z nekim Amerikancem. Ko ta pride, ga ne spoznajo in ga zamenjajo z zdravnikom. Ženin pa se zaljubi v sosedovo Cilko. Nesporazumov in zapletov je nešteto, dokler se končno vse ne pojasni v

Marko Rezelj in Toni Rovani

veselem in ženitvenem koncu.

Omenili smo že režiserja. Blaž Miklič je le ponovno dokazal svojo spretnost tako v izbiri igralcev kot v pripravi in vodstvu nastopa. Zapišimo še, da ima poseben dar za komedije. Posebej pa je treba poudariti brezhiben potek celotne igre in gladko ter pravilno izgovorjavo, kar je tudi njegova zasluga.

Irena Malovrh Godec in Fani Grum

Potem pa igralci: kar kosali so se v nastopu in vsi zaslužio posebno pohvalo. Stanko Jelen (čevljar Urh Dreta) je žel največ priznanja in absolutno obvladal svojo vlogo. Magdalena Oblak Žgajnar ga je kot žena imela umestno pretirano pod copato. Nevenka Skvarča je bila njuna prijateljica hči Urška, Irena Malovrh Godec prepričljiva vdova Neža Sukne, Andrejka Puntar pa njena presenetljivo podana hči. Nastopali so še Fani Grum (posestnica), Gregor Modic (njen v Urško zaljubljeni nečak), Toni Rovani (John Kalin, Amerikanec), Janez Krajnik (zdravnik doktor Skaza), Marko Rezelj (poštar), Marija Ivana Tekavec (ciganka in čarovnica Rozamunda) pa godca (Vinko in Franci Samsa) ter kup otrok (Martin in Milan Godec; Sonja, Martina in Nadja Miklič; Nadja in Sebastian Žgajnar; Lučka, Peter in Marko Rezelj ter Nadja Sterle). K brezhibni izvedbi so prispevali še Nežka Lovšin Kržišnik (šepetalka), Marija Ivana Tekavec (kostumi), Pavel Malovrh in Janez Jereb (luči in zvok). Vse pa se je razvijalo sredi vasi, v mojstrski (kot vedno) scenografiji Toneta Oblaka.

Ni treba posebej poudariti, da je občinstvo hvaležno nagradilo vse nastopajoče z navdušenim odobravanjem. To so res zaslužili. Želeli bi še mnogo takih odrskih del.

Po končanem uradnem delu se je razvijalo še domače srečanje, ob postrežbi, glasbi in plesu. Praznovanje obletnice je mimo. A življenje (in delo) v Našem domu teče naprej. t.m.

Ivana Tekavec in Andrejka Puntar

TONE MIZERIT

RAST XXIX

PO STOPINJAH SPOMINA

Četrtek 20. julija. Ta dan je bil namenjen obisku Kočevskega Roga. Ko smo zapustili Stražišče, smo se napotili najprej v Ljubljano v zavod sv. Stanislava ali po domače v Škofove zavode. A takoj po odhodu pride k meni ena izmed deklet: „Tone... mi pravi, „ti ljudje ne vedo ničesar o Kočevskem Rogu...“ „Zakaj to praviš?“, „Ko sem enemu povedala, kam gremo, je vprašal, če gremo gledat medvede, ki jih je veliko tam. Ko sem povedala, po kaj gremo, se je nekam zmedel in mi ni znal ničesar odgovoriti...“ Ponoven dokaz, kako je resnica o medvojnih dogodkih tudi med katoliško mladino v Sloveniji še vedno zamolčevana ali pa je morda sploh ne zanima.

Dospeli smo v Škofove zavode. Tam sta nas pričakovala zakonca Kocmur in nam razkazala prostore društva Slovenija v sve-tu, razne predele zavoda, dvorano in kape-lo in knjižnico ter arhiv dr. Janeza Arneža. Potem smo skočili še v Radio Ognjišče.

Z Ognjiščem in njegovimi valovi so imeli nekateri že prej izkušnje in so že „govorili po radiu...“ tu pa so nas ponovno prijazno sprejeli in celo postavili na oddajo razgovor v živo. Ognjišče nas je tudi večkrat spremljalo s poročili ali glasbo na naših poteh po Sloveniji. Odnegli smo o njem najboljše vtis.

Nato je avtobus nastavljal smer proti Turjaku. Spremljala sta nas župnik Janez

Rihar in bivši generalni tožilec Anton Drobnič, ki nam je že med potjo razlagal razne podrobnosti iz časa vojne in revolucije. Z nami je ponovno šla tudi Pavlinka Kocmur.

Turjaški grad je bil prva postaja. Z zanimanjem smo sledili pripovedovanju g. Drobniča o grozotah spopadov in obračunavanju s premaganimi fanti Vaških straž in njih tragični usodi. Lahko smo tudi videli, kako se „uradna“, razlaga še vedno bohota na plošči ob vhodu, medtem ko je resnica potisnjena na stransko steno kapelice v notranjosti gradu. Po ogledu prostorov smo v kapelici zbrano in zavzeto pomolili za žrtve bojev.

Nadaljevali smo pot proti Kočevskemu Rogu. Isto, po kateri so pred več kot pol stoletja opravljali vrtni domobranci. Šli smo mimo postaj križevga pota in se ustavili končno ob velikem križu blizu prve izmed jam. Tam se je skupina, sicer vedno živahna in razigrana, dokončno umirila. Ne-ka globoka svečanost se je polastila vseh.

To je značilnost naših RASTi in ki nas razlikuje od vseh drugih mladih, ki prihajajo iz raznih dežel v Slovenijo. Dejansko ni mladega, ki ne bi imel kakega prednika, prastarega očeta ali starega strica med pobitimi. Zato ni čudno, da ta kraj globoko prevzame obiskovalce. G. Rihar je pravil da se je kdaj v prejšnjih letih spričo neukrotljivosti kake skupine spraševal, ali se splača ta obisk. A vedno, ko so prišli na mesto pobojev, je kot čudežno izginila vsaka sled razboritosti in svečana zavzetost je vladala

(6)

med obiskom in mašo.

Tako tudi letos. Nekateri so po naročilu sorodnikov s seboj ponesli sveče. Ni manjkalo rosnih oči in solza na licih, ko smo se strnili okoli brezna in nam je g. Drobnič razlagal vse prestano trpljenje in končno smrt naših junakov. Sledila je sveta maša, ki jo je daroval g. Rihar na lesenem oltarju prav ob jami. Tako lepe in tako občutene maše marsikateri še ni doživel. Molili smo in peli, a vsi smo imeli stisnjena grla, ker smo vedeli, da se nahajamo na svetem kraju, blagoslovljenem s krvjo mučencev.

Po zaključeni maši smo počasi odhajali. Že na avtobusu pa se je Barbara spomnila: „Vsaj 'Oče, mati...' bi lahko zapeli...“ Gremo

nazaj, zapojemo na avtobusu? Pa je g. Drobnič predlagal, naj obiščemo še drugo izmed jam in vsi smo bili za to. Med potjo smo še zvedeli, kako so pravzaprav te jame odkrivali in kaj vse je storila komunistična oblast, da bi jih prikrila. Tako smo prišli do druge jame, znova pomolili in zapeli „Oče, mati...“. Nato še „Mi legionarji, mi domobranci“, in še...

Ko smo se preko Dolenjske in nato skozi Ljubljano vračali proti Adergasu, sem pomislil, da brez obiska Kočevskega Roga pravzaprav ne more biti RASTi. Če bi kdaj prišlo do tega, da Rast ne bi šla v Kočevje, bi s tem sprejeli, da se je naša skupnost odpovedala spominu in zgodovini.

RAST pri maši v Kočevskem Rogu

ANKETA 2000

Preveč zadovoljni?

V številki 34 našega tednika smo objavili prvi članek o izidu ankete, ki smo jo razpisali med našimi bralci. Namen je bil, da nadaljnje članke objavljamo v vsaki številki, vendar nam je to preprečila okvara v računalniku. Danes torej povzamemo nit opisovanj in že pričnemo z analizo odgovorov.

Ustavimo se najprej ob poglavju kaj in koliko naši naročniki berejo posamezne rubrike v časopisu. Da bo pregled lažji, bomo rubrike oštevilčili da jih lahko potem procentualno ocenimo:

1. Načelni uvodniki in govori
2. Politika v Sloveniji
3. Iz življenja v Argentini
4. Drobne novice iz Slovenije
5. Razgovori, intervjuji
6. Poročila domov in organizacij
7. Poročila o delovanju mladine
8. Osebnostne novice
9. Slovenci po svetu
10. Šport v Sloveniji
11. Obvestila
12. Naša skupnost živi
13. Gospodarski vestnik
14. Pisali smo pred 50 leti
15. Slovenija moja dežela
16. Pisma bralcev
17. Fotografije

Procentualno so bili odgovori sledeči:

Štev.	BEREM		
	Vedno %	Včasih %	Nikoli %
1.	57	34	2
2.	62	28	4
3.	75	20	8
4.	56	23	7
5.	64	22	4
6.	59	31	2
7.	60	29	3
8.	80	11	2
9.	59	31	2

10.	26	36	23
11.	81	11	1
12.	63	27	3
13.	34	34	20
14.	45	20	17
15.	51	35	5
16.	73	17	1
17.	—	—	—

Iz tega sledi, da večina naših bralcev vedno prebere najmanj polovico časopisa, saj le tri zaglavja (Šport v Sloveniji, Gospodarski vestnik in Pisali smo pred 50 leti) ne dosežejo 50% pozitivnih odgovorov, vendar tudi teh nikoli ne bere le 23, 20 in 17 odstotkov.

Najbolj naročniki berejo Obvestila (81%) in Osebnostne novice (80%), kar govori o zanimanju za življenje skupnosti in njenih udov. Takoj na tretjem mestu pa pride Iz življenja v Argentini (vedno 75%), kmalu za tem pa Naša skupnost živi (63%), Poročila o delovanju mladine (60%), in Poročila domov in organizacij (59%). Bralce zanima svet, ki jih direktno obdaja. Pa tudi Politika v Sloveniji je zelo priljubljena, saj jo vedno bere kar 62 odstotkov, nikoli pa le 4%.

Zanimivo pa je, da so Pisma bralcev izredno priljubljena (vedno 73%, nikoli le 1%), a naši bralci kaj malo pišejo. To bi lahko bil predmet psihološke analize.

Vendar so te številke potrebne vsaj kratkega komentarja. Veliko soglasje z gradivom časopisa je gotovo posledica dejstva, da so na anketo odgovorili predvsem tisti, ki posebej čutijo s Svobodno Slovenijo in so nanjo globoko navezani. To so predvsem starejši bralci (glej prejšnji članek z razpredelnico po starosti). Zanimivo pa bi bilo slišati tudi menje mlajših. Vendar, ker se na anketo niso odzvali, je ta ugotovitev težja. Na skrbi uredništva in uprave je, da se do njihovega mnenja priključe na kak drug način.

Kaj pa si bralci želijo? To bomo pa pogledali v prihodnji številki.

S Slomškom...

Nad. s 1. str.

Če pridejo težave, bolezen, starost, naj nam bo skupnost v oporo, ne pa, da se takrat odmaknemo v samoto.

Poleg Marijinega oltarčka imate bro-nasto spominsko ploščo, ki ste jo skupaj z ostalimi slovenskim domovi vzdali ob 50 letnici slovenske odločitve za svobodo in demokracijo. Naš dom s tem javno pokaže vsakemu, ki vstopi vanj, da spoštuje spomin tistih tisočev dobrih slovenskih ljudi, ki so se med drugo svetovno vojno uprli komunistični revoluciji v Sloveniji. Pietetno se klanja spominu naših junaških domobrancev in vseh drugih borcev proti rdeči strahovladi. S spoštovanjem in hvaležnostjo se spominja vseh tistih rojakov, ki so kot begunci legli v grob daleč od rodne zemlje. Med njimi so mnogi prvograditelji naše slovenske skupnosti v Argentini, tudi Našega doma. Mnogi, ki so pred 44 leti v polni moči gradili ta dom, so danes že blizu zatona svojega življenja. Mladi spoštujte svoje, četudi danes že onemogle očete, cenite njih delo, ki so ga opravljali v dosti težjih razmerah, kot se vam zdi. Martin Fierro pravi: „In pred starci - spoštovanje! Lump si, če se iz njih norčuješ!“, Spoštujte cilje in namene za katere so zrastle naši domovi! Možni so različni načini dela, novi prijemi, a temelji in cilji morajo ostati isti. Starejši, sprejmimo dejstvo, da smo svoj tek dokončali, svoj boj dobojevali, pustimo mladim dober zgled in stojmo jim ob strani z dobrohotnim nasvetom in razumevanjem. Naš dom krasi tudi spominsko obeležje

s kipom pesnika-domobranca Franceta Balantiča. To je poklon slovenski kulturi. Veliko obveznost so nam naložili tisti, ki so odločili, da ta spomenik stoji v Našem domu. Kaj bi bil Naš dom brez slovenske pesmi, brez slovenske besede, brez slovenskih običajev? Prazna lupina. Kulturno delo pa mu daje tisto žlahtno vsebino, ki že 44 let vabi vedno nove rodove, da se v njem počutijo srečne, potešene. Prijetne so družabne prireditve, potreben in koristen je šport, lepo je, da skupaj sedemo za mizo in se prijateljsko pogovorimo, a brez kulture, bi vse to kmalu ugasnilo. Umetniško zapeta pesem, lepo podana slovenska poezija ali proza, doživeto predstavljeno gledališko delo, po domače prikazan slovenski ples in običaj, to nas dvigne, to nas zadovolji, to nas pritegne. In če hočemo to podajati in sprejemati, moramo imeti ključ do te narodne zakladnice: naš ljubi, dobri in pošteni slovenski jezik. Brez znanja slovenskega jezika nam vsa ta lepota ne bo več dosegljiva. Balantičev spomenik ni samo poklon mrtvemu pesniku, je živ opomin nam in bodočim rodovom, da gojimo slovenski jezik in po njem ostanemo vključeni v slovenski kulturni prostor. Blaženi Slomšek nam naroča: Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike!., In pa: „Kdor tedaj spoštuje svoj narod, ima spoštovati tudi besedo materino ter skrbeti za njeno čast, kakor za čast svoje neveste. Prijatelji ne pozabimo, da smo Slovenci!.,

Zvestoba sebi in svojim prednikom je krepost, za katero se je treba kar naprej truditi pa tudi moliti. Prosimo večkrat nebeškega Očeta zanjo tudi s prelepimi

Gospodarski vestnik

Slovenske-latinskoameriške trgovske zbornice

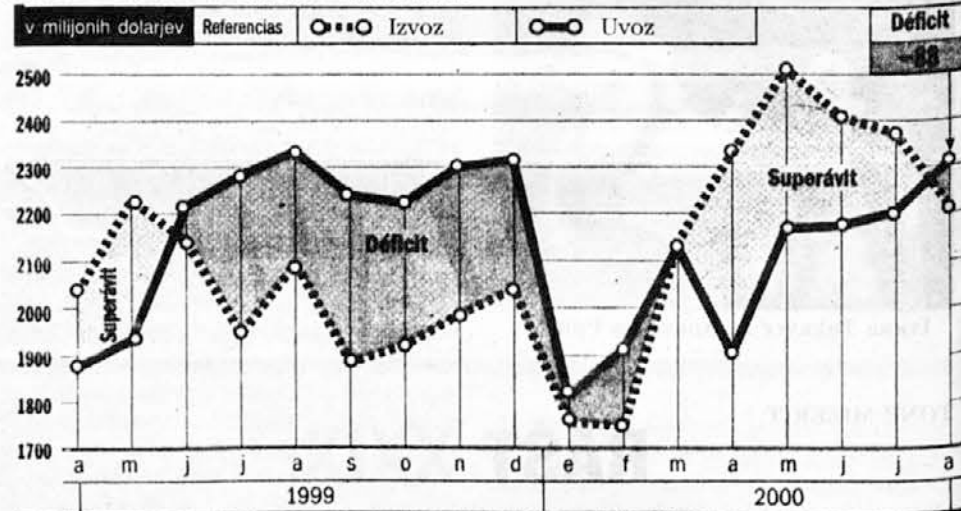
Konfliktivno razmerje med Argentino in Brazilom v sklopu veletrga Mercosur ni nobena novost. Poklicane k sodelovanju in izpopolnjevanju pa se te države, zlasti Brazil in Argentina večkrat znajdejo v stanju tekmovanja in nasprotovanja.

Argentina je proti Brazilu v slabšem položaju. Prizadeta je zlasti zaradi valutne razlike. Vkovana je v konvertibilno sorazmerje 1:1 do ameriškega dolarja, medtem ko je sosed že nekajkrat devalviran in tako postal mnogo bolj kompetitiven.

Zadnje tedne je bilo to ponovno poudarjeno na področju avtomobilske industrije. Cristiano Rattazzi, predsednik Fiata, je povedal, da „zgraditi avto tukaj (v Argentini) stane 30% dražje kot v Brazilu...“ Posledica je enostavna: avtomobilska podjetja gledajo čez mejo. A v Brazilu že ne gledajo poželjivo čez mejo. Trdijo, da argentinski trg ni več privlačen, da je davčna teža ogromna in da se tukaj malo prodaja. Brazilska avtomobilska industrija se zato vedno bolj pogosto ozira v Mehiko.

Argentinski proizvajalci pa večkrat ostro nastopajo proti brazilskemu uvozu. Klasičen je primer čevljarke industrije, ki je izredno prizadeta zaradi brazilске konkurence. Na drugih področjih, kot je uvoz piščancev, je prišlo celo do izgrediv, blokaže cest in ustavitve tovornjakov, ki so prevladali brazilске piščance na argentinski trg.

ARGENTINSKA ZUNANJA TRGOVINA

Levica...

Nad. s 1. str.

V parlament so prišli Andrej Bajuk, Lojze Peterle, Janez Janša, Janez Podobnik, Janez Drnovšek, Dimitrij Rupel, Zmago Jelinčič, Ciril Pucko (LDS) itd.

Sedaj so se začele razlage, odgovori, opravičila, plačevanja zmag in porazov itd. Naše mnenje je, da v bistvu ljudje

Prešernovimi besedami „Da bi nam srca vnel za čast dežele, med nami potolažil razprtije, in spet zedinil rod Sloveščne cele...“, Besede ki so tudi danes aktualne. Ko zaskrbljeni sledimo zadnjim dogodkom v Sloveniji, skušajmo biti mi zgled prijateljskega sodelovanja in složnosti. Tudi Martin Fierro nam svetuje: „Bratje naj držijo skupaj! - prvi zakon je v postavi. Zveza trdna temelj pravi, da bo trden njih obstoj!“

To je naša pot! Od nas in samo od nas zavisi, koliko časa bomo še hodili po njej. Naš obstoj je v nas samih! Dokler bomo mi sami hoteli, bomo živi. Slovenstvo, krščanstvo, zvestoba sebi in svojemu rodu, to so temelji, ki nam zagotavljajo obstoj.

To so tudi temelji, na katerih stoji vsa naša skupnost, na katerih stoji tudi Naš dom! Naj na njih še dolgo živi, raste in cvete! Bog dal!

Posledica je, da Brazilci vedno bolj neprijazno gledajo na argentinski uvoz in tudi s svoje strani nastopajo proti njemu. Zadnji primer je uvoz argentinskih vin. Brazilija zahteva, naj bo vsaka pošiljka posebej odobrena. To pa dejansko pomeni tako hudo zamudo v postopkih, da hudo ogroža upe argentinskih vinogradnikov.

Izvoz argentinskih vin v Brazilijo sicer še ni velik. Predstavlja kakih 4,8% celotnega izvoza vin, a se je podvojil v zadnjih dveh letih in za letošnje leto so predvidevali zvišanje za kar 130%. Brazilski ukrepi sedaj te račune postavljajo na kocko.

To pa je kritično, ker Brazil prav letos doživlja velik potrošniški razmah. Tako prehrana kot zlasti bela industrija (gospodinjstva oprema in stroji) so poskočili v potrošnji med 8 in 10%. Argentina pa zaradi neporimernega valutnega sorazmerja ostaja zunaj tega dejstva. Doslej so gospodarski krogi računali, da bo razmah v Brazilu potegnil za sabo argentinski izvoz in argentinsko proizvodnjo, sedaj pa se pred te račune postavlja velik vprašaj.

Tudi temu pojavu je treba pripisati dejstvo, da je argentinska zunanjetrgovska bilanca od julija znova negativna. Po petih mesecih profita se je znova pojavil deficit. Ni sicer velik, a v težkem stanju, v katerem se nahaja država, je to nevaren dejavnik.

-e. -t.

enačijo Drnovška s sredino, (kar pa gotovo ni, saj je sam in ima v stranki glavne ex mlade komuniste).

Tudi so ljudje mnenja, da bo pod njegovo vlado kot prej v „starih, lepih časih“, življenje teklo po starih poteh.

Desnica je izgubila kakih 10%, ker veliko volilcev ni bilo zadovoljnih z ločevanji, pa precej jih je ostalo doma kljub vzpodbudi politikov in Cerkve, naj gredo volit.

Žal se najde vedno kaj neuravnovešenec, ki jim je všeč Jelinčič in njegovo prostaško vedenje in govorjenje. In Desus ima svoje kliente iz revolucije.

O drugih ni, da bi govorili. In kako bo šla politika naprej? Veliko vprašanje. Kot mandatar bo Drnovšek postavljen pred izbiro: Ali z levo ali z desno.

Če bo hotel v Evropo zares, mu povežava s komunistično levico ne bo pomagala, ampak le škodila. Povezava z desnico (NSi, SDS, SLS) bi najbolje koristila, vprašanje pa je, ali bodo oni hoteli z njim v koalicijsko vlado.

Frankfurter Allgemeine Zeitung ob navajanju rezultatov volitev domneva, da bo Drnovšek sestavil koalicijo iz levsredinskih strank, ker bodo naslednja leta odločilna za vstop v Evropsko zvezo.

Na vsak način bo za dolgo dobo zavladala bolj ali manj zadržana levica.

TD

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

FILM O DR. JANEZU JANEŽU

Založba Družina je v sodelovanju s TV Slovenija in Kamero d.o.o. izdala kaseto z dokumentarnim filmom v režiji Slavka Hrena o slovenskem misionarju in zdravniku dr. Janezu Janežu z naslovom Dr. Fran na Tajvanu - Portret dr. Janeza Janeža. Film je bil posnet ob deseti obletnici njegove smrti (11. oktober 2000), ko mu je pokrajina Ilan na Tajvanu, kjer je živel od leta 1952 in delal kot zdravnik-kirurg, podelila najvišji častni naziv - Bao Yang Ling, ki je bil doslej podeljen samo enemu zdravniku. Scenarista filma Anica Dobrovc in Jože Grebenc sta v Sloveniji in na Daljnem vzhodu zbirala o Janežu osebna pričevanja ljudi, ki so bili na kakršenkoli način povezani z njim. Snemanje filma se je zaključilo v letošnjem juliju. V 69 minut trajajočem filmu je uporabljen tudi arhivski material dogodkov na bližnjem avstrijskem Koroškem leta 1945, ki je tako prvič predstavljen javnosti. Dokumentarec bo tudi predstavljen na mednarodnih festivalih dokumentarnih filmov.

Janez Janež, rojen leta 1913 na Dolskem, je bil po poklicu zdravnik, specializiral se je za kirurgijo, med drugim pa ga uvrščajo tudi med pionirje na področju transfuzije v Sloveniji. Po vojni je pred komunističnim nasiljem prebegnil najprej na avstrijsko Koroško, kjer je bil priča angleškemu vračanju domobrancev komunističnim partizanom, a se je rešil in se zaobljubil, da bo odšel v misijon. Tako je odšel na Kitajsko in delal v bolnišnici v Čaotungu, zaradi komunistične revolucije leta 1952 pa je moral zopet bežati, tokrat na Tajvan, kjer se je s kamilijanskimi redovniki naselil v Lotungu. Tam je zaslovel kot „čudežni zdravnik“, ki zdravi, operira, daruje pacientom svojo kri in za svoje delo ne zahteva plačila. Janež je v bolnici bratov kamilijancev delal 38 let brez dopusta in opravil preko 80.000 operacij.

Tajvanska vlada je Janeza Janeža leta 1963 odlikovala s priznanjem Dobri človek; Katoliška cerkev z redom sv. Silvestra in nato še z redom sv. Gregorja Velikega. Bil

je predlagan tudi za Nobelovo nagrado, a jo je predlog zavrnil.

NOVE RADIJSKE NOVICE

Produksijska hiša Pro Plus, ki ustvarja program POP TV, je začela predvajati še radijske novice 24UR. Novice bo ekipa osmih radijskih časnika in dveh urednikov ob pomoči televizijskih časnika in dopisnikov oddaje 24UR pripravljala v studiu v Ljubljani in jih prek interneta distribuirala mreži 13 komercialnih radijskih postaj po vsej Sloveniji.

PREŠEREN V RADIJSKI IGRI IN PESMIH

Koncert novih uglasbenih pesmi Franceta Prešerna, poeta, katerega 200-letnico rojstva praznujemo letos (prireditev je bila v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma), je javna predstavitev glasbenih plodov velikega projekta Radia Slovenija v Prešernovem letu. Nacionalni radio je v sodelovanju z RAI - Radiom Trst v jubilejnem letu pripravil niz 24 radijskih iger, v katerih je na podlagi romana Neiztrohnjeno srce Antona Slodnjaka na nov in zanimiv način predstavljeno Prešernovo življenje. Novim Prešernovim pesmim je mogoče prisluhniti tudi na zgoščenki Neiztrohnjeno srce.

POLICISTI IN PIRATI

Policisti so v akciji odkrivanja „piratov“ računalniških programov in glasbe, v kateri je sodelovalo kar osem policijskih uprav, zaradi suma kazniviga dejanja neupravičenega izkoriščanja avtorskega dela 22. junija opravili kar 25 hišnih preiskav, od tega 22 uspešno. Policisti, ki so pri preiskavi sodelovali z BSA (Business Software Alliance) za Slovenijo, so zasegli 27 računalnikov, opremljenih s strojno in programsko opremo, namenjeno kopiranju programske opreme, več kot 2.500 zgoščenk in 640 disket s piratsko programsko vsebino, poleg tega pa še vrsto katalogov s piratsko ponudbo. Doslej so bili v Sloveniji zaradi računalniškega piratstva obsojeni štirje „pirati“.

Slovenija in šport

SPET REMI V NOGOMETU

Slovenska in švicarska nogometni reprezentanci sta se v 3. krogu (skupina 1) kvalifikacij za nastop na svetovnem prvenstvu na Japonskem in v Južni Koreji leta 2002 v Ljubljani razšli z neodločenim izidom 2:2 (1:1). Za Slovenijo sta zadetka dosegla Šiljak in Ačimovič. Po treh krogih je v vodstvu skupine ena Rusija s šestimi točkami (tekma manj), Slovenija pa je na drugem mestu s 5 točkami. Sledijo: Švica 4, ZRJ 3 (dve tekmi manj), Ferski otoki 1 (tekma manj) in Luksemburg brez točk.

NAPREDEK NA LESTVICI FIFA

Brazilska nogometna reprezentanca še vedno premočno vodi na lestvici Mednarodne nogometne zveze (FIFA). Z 21 točkami prednosti so po suvereni zmagi s 6:0 nad Venezuelo celo povečali razliko pred Francijo, ki je v prijateljskih srečanjih s Kamerunom in Južnoafriško republiko izvela le dva remija. V zgornjem delu lestvice je spet najbolj napredovala slovenska izbrana vrsta, ki se je s 36. dvignila na 32. mesto.

120-LETNICA ROJSTVA PRVEGA SLOVENCA Z OLIMPIJSKIM ODLIČJEM

Cvetkovi dnevi v počastitev 120-letnice rojstva Rudolfa Cvetka, ki je po doslej znanih zgodovinskih podatkih prvi Slovenec z olimpijskim odličjem, so potekali od

10. oktobra v Senožečah in Divači, sklepni del pa je bil 13. oktobra v Divači s Sabljaško akademijo, ter 14. oktobra, ko so med drugim v Senožečah odkrili tudi Cvetkov doprni kip.

JADRALNA REGATA - BARCOLANA

V močni burji (med 50 in 55 vozlov) se je v tržaškem zalivu odvijala 32. Barcolana, najmnogičnejša jadralska regata v Sredozemlju (letos med 1500 in 1600 jadrnic na startu). Zmagal je italijanski regatnik Adriacon s krmarjem Robertom Ferraresejem, drugi je bil Veliki Viharnik z Dušanom Puhom (Jadro klub Pirat), tretja pa Riviera di Rimini s krmarjem Emiliom Cian Paolom. Ostale slovenske jadrnice so imele veliko težav, tako da se je med prvih petdeset uvrstil le Vid Jeranko (Jadro) s Tipom 2.

ŠTIRI FINALNE UVRSTITVE

Na zadnji letošnji angleški tekmi standardnih in latinsko-ameriških plesov International championships so slovenski plesalci s štirimi finalnimi uvrstitvami dosegli lep ekipni uspeh. Andrej Škufca in Katarina Venturini sta z drugim mestom ponovila svojo uvrstitev iz Blackpoola, Matej Krajcner in Janja Lesar pa sta s petim mestom utrdila svoj položaj med plesno amatersko smetano. Slovenski uspeh sta s petim in šestim mestom zaokrožila še para Cigoj-Novožilova in Pantič-Geršak.

IZ SVOBODNEGA SVETA

Vatikan je te dni izdal poročilo o preganjanju Cerkev v državah za železno zaveso. Iz Jugoslavije poroča, da je bilo 1954 duhovnikov ustreljenih in v taboriščih, od teh 196 brez sodbe in 32 po sodbi pred „ljudskimi“, sodišči, nadškof Stepinac 19 let ječe, okoli 400 duhovnikov je zbežalo iz države.

Kadar potrebujete prevode dokumentov iz kateregakoli jezika, (overvljene pri traductor público) nasvete in pomoč pri iskanju državljanstva, argentinskih potnih listov za tujce, legitimacij, dovoljenja za vselitev itd.,

se obrnite na

SIMONA RAJERJA

Dobite ga vsako nedeljo po slov. maši na Belgrano.

NA ESTANCIJI

Ko sem nastopil službo na estanciji, so mi gospodarji zagotovili, da bo mojih 50% zaslužka. Po dveh mesecih in pol trdega dela sem imel na vrtu že prav lepe glave solate vseh vrst. Zelenjavo sem skušal prodati v bližnjem Tandilu. A so mi trgovci ponujali

nizke cene, sami pa drago prodajali.

Tako sem prišel na misel, da bi poskusil s česnom in krompirjem. Prostor sem si izbral poleg velikega kopalnega bazena, ki so ga zgradili na zahtevo hčerke, ki je dejala, da drugače sploh ne bo več prišla na estancijo.

Na terenu sem zasadil 70.000 glavic česna, zalival sem ga po jarkih, ki sem jih izpeljal iz kopalnega bazena. Končni rezultat mojega dela je bil: 270 vencev prve, 171 vencev druge in 60 vencev tretje vrste.

Za krompir so mi dali prostora 4 in pol hektarja. Ko je bil krompir že ves zunaj, je nastopila suša. Tedaj je prišla na estancijo hčerka s prijateljicami, ki so se kopale v bazenu, tako da nisem smel več zajemati vode za krompir. A v bližini je bil čebelnjak s 100 panji. Neopazno sem potresel nekaj panjev. Razjarjene čebele so navalile na razvajene gospodične, ki so vse opikane pobegnile v salon in nato nazaj v mesto. Tako sem imel spet dovolj vode.

Taka je bila moja šola na estanciji prvo leto, za drugo sem zahteval in tudi dobil pismeno pogodbo in tudi zvišano plačo.

Vaš J.Š.

Svobodna Slovenija, št. 42;
19. oktobra 1950

Slovenija moja dežela

France Prešeren (1800-1849)

France Prešeren, najpomembnejši slovenski pesnik in eden najvidnejših evropskih romantikov, se je rodil kmetu v Vrbi na Gorenjskem leta 1800. Šolal se je v Ribnici na Dolenjskem, v Ljubljani in na Dunaju, kjer je leta 1828 končal študij prava. Zaposlil se je na ljubljanski finančni prokuraturi, kasneje kot odvetniški pripravnik, šele leta 1846 pa v Kranju kot samostojni odvetnik. Že v srednješolskih letih se je začel oblikovati v osebo z nadpovprečnim občutkom za lepoto, svobodoljubje, demokratičnost in dobrosrčnost. Te lastnosti so bile ob romantičnem spoznanju, da je spor med človekovo idealno predstavo o življenju in življenjem samim nepremagljiv, glavna stalnica njegovega umetniškega dela. Svoje pesmi je izdal leta 1847 v zbirki z naslovom Poezije. V tem času je slovensko pesništvo evropeiziral. Svoj umetniški izraz je namreč gradil tako na tradiciji slovenskega pesnjenja kot na pomembnih obdobjih evropske umetnosti antike in renesanse.

Med pomembnejša dela tega velikega slovenskega ustvarjalca spadajo epska pes-

nitev Krst pri Savici (1836), cikel petnajstih sonetov Sonetni venec (1832), cikel Gazele (1833), cikel sonetov Sonetje nesreče (1832) in pesem Slovo od mladosti (1830). Najkompleksnejše je prikazal posameznikovo stisko v Krstu pri Savici, in sicer zato, ker je ob glavni osebi Črtomiru odprl problematiko erotične in bivanjske pa tudi verske in narodnozgodovinske narave. Pesnitev je zgodba o črtomirovem izgubljenem boju za ohranitev poganske vere, o njegovem duševnem razkrajanju potem, ko se zave posledic vojaškega poraza, pa tudi pretresljiva slika o ljubezni med njim in Bogomilo.

Glavna oseba se nahaja v razponu od junaka, ki se z jasnimi cilji pred sabo vrže v boj za obrambo poganstva in tradicionalnih vrednot do vojaškega poraženca. Ko ga globoko čuteča Bogomila prosi, naj sprejme krščansko vero, saj je sama to naredila, ker ji krščanstvo s posmrtnim življenjem obeta večno ljubezen, to stori. S tem pa v bralcu vzbudi tudi cel niz vprašanih etične narave.

Sanmartinska Zveza žena in mater

Sanmartinska Zveza žena in mater je 27. septembra priredila potovanje v Florencio Varela, v samostan nemških sester, takoiimenovani Schoenstatt. V zelo lepem dnevu in prijetni vožnji so dospeli - šlo je tudi nekaj mož - do 10 ha obsežne samostanke kolonije. V skrbno negovani okolici je lepa kapela, cerkev, velik paviljon za sestre s kalvzuro. Seveda so tudi druga poslopja kot jedilnica, trgovina s spominki, itd.

Skupina je najprej obiskala cerkev, kjer je bila maša. Nato je prišlo na vrsto kosilo. V parku so kapelice rožnega venca, katerega molitve so se udeležili potem, ko so obiskali pokopališče sester.

Ves čas so udeleženci občudovali krasne borovce in celo breze v parku. Pa koliko

cvetja; vse je bilo v cvetju.

Prav nič utrujeni so se žene in možje vrnili domov v upanju, da se kdaj še vrnejo v ta lepi kraj.

Prihodnjo sredo 19. oktobra ima Zveza ponovno sestanek, najprej z go. Anico Novak o rastlinstvu, nato pa splošno srečanje. Vabljeni!

Osebne novice

Smrti: Umrla je v Ciudad Evita Lidia Marija Buda (56), v Capitalu pa Lojzka Zavrtnik (88).

Naj počivata v miru!

„Edinost, sreča, sprava...“

V nedeljo, 22. oktobra na Pristavi v Castelarju

45. SLOVENSKI DAN

33. Obletnica društva Slovenska Pristava

- 11.00 zbiranje, pozdrav in dviganje zastav
- 11.30 koncelebrirana sv. maša; poje mešani zbor s Pristave; vodi ga Anka Savelli Gaser
- 13.00 slavnostno kosilo.
- 16.30 slavnostna akademija, posvečena 200 letnici rojstva pesnika Franceta Prešerna; slavnostni govornik: Tine Debeljak; nastopajo recitatorji, folklorne skupine in pevski zbori, v zamisli in režiji Dominika Oblaka.

- ogledali si boste lahko razstavo, posvečeno Francetu Prešernu
- zabavali se boste na izvornih stojnicah slovenskih domov

NAKAZNICE ZA KOSILO PRAVOČASNO REZERVIRAJTE NA TELEFONIH
4627-5514 (FRANCI SCHIFFRER) IN 4629-4879 (HELENA DOLINŠEK)

Vsi rojaki prisrčno vabljeni!

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Proprietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-11) 4636-0841
Telefax: (54-11) 4636-2421
e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke na ime "Eslovenia Libre"

Oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Obvestila

NEDELJA, 22. oktobra:
Slovenski dan in obletnica Društva na Slovenski pristavi v Castelarju.
SREDA, 25. oktobra:
Učiteljska seja ob 20. uri v Slov. hiši.
SOBOTA, 28. oktobra:
Izlet slovenskih šolarjev na prisavo župnije Marije Kraljice v Glew.
Proslava 40. obletnice Srednješolskega tečaja RMB ob 18 v Slovenski hiši.

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO Nº 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arq. Carlos E. Kostka - Vivienda y comercio. Asesoramiento técnico en Capital y Provincia. Sarandí 148 Capital; Tel.Fax 4 224-3968.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2º B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300
Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2482, 1º of. 1, San Justo. Tel. 4441-4924.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - <http://www.foto.com.ar>

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653
Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

Vljudno vabimo na samostojno razstavo vitraž in zlitij

v Manzana de las Luces, Perú 272
od 24. oktobra do 5. novembra
od 17. do 20. ure ob delavnikih
od 16. do 19. ure ob sobotah in nedeljah.

Marjana Pipp Černič,
Norma Devit in Luz Velarde

PROŠNJA

Zedinjena Slovenija v sklopu Medorganizacijskega sveta vsako leto organizira Slovenski dan. Društvo ima s svojim pestrim delovanjem na raznih področjih velike stroške, ne prejema pa nikake podpore za svoje delovanje. ZATO SE TOPLO PRIPOROČAMO ROJAKOM, DA NAJ BODO OB VSTOPU VELIKODUŠNI PRI PROSTOVOLJNIH PRISPEVKIH.

Zedinjena Slovenija

40. OBLETNICA Srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka

Sobota, 28. oktobra, v Slovenski hiši mons. Antona Oreharja

- 18.00 Zahvalna sv. maša
- 19.00 Akademija v dvorani
 - Slavnostni govornik lic. Franci Markež
 - Zdomska beseda: nastopajo sedanji in bivši dijaki

Prisrčno vabimo vse bivše profesorje in dijake ter starše in prijatelje tečaja.

Profesorski zbor

V globoki žalosti sporočamo, da je po kratki bolezni v 56. letu starosti mirno v Gospodu zaspala naša draga hčerka, sestra, teta, svakinja in sestrična

Lidija Buda

Pokopali smo jo dne 11. oktobra 2000 v Jardin de los Ceibos. Zahvaljujemo se g. Toniju Bidovcu za molitve ob krsti in duhovno tolažbo ter vsem, ki so zanjo molili, jo kropili in nas v hudi bolečini tolažili.

Žalujoci: mama: Anica;
brata: Marjan in Peter;
nečakinje: Elena, Andrea, Veronika, Guadalupe, Štefanija.
V domovini: sestrične: Brigita, Ana in Marjana.

Buenos Aires, Ljubljana

...DELAMO VELIKO DRUGIH STVARI,
KI SI JIH MOGOČE NE PREDSTAVLJATE...

NE ZGREŠITE CILJA!

Poglavitno je: Ne zgrešite cilja!
Mi vam bomo pomagali, da ga dosežete.
Nabavite si Karto SLOGA, ki je pogoj za vrsto uslug in ugodnosti. Denar naložite varno in donosno v SLOGI.
Svoje nakupe pa opravite z našo kreditno kartico
MASTER CARD - CARTA SLOGA

Nabavite si jo v naši glavni pisarni:
Bm. Mitre 97, Ramos Mejía.
Telefon za vas: 4656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!